

Brüssel, 11.7.2013
COM(2013) 516 final

2013/0239 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta

{SWD(2013) 267 final}

{SWD(2013) 268 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Jäätmesaadetiste määrusega (EÜ) nr 1013/2006¹ on kehtestatud nõuded jäätmesaadetiste kohta nii ELis kui ka ELi ja kolmandate riikide vahel, et kaitsta keskkonda. Jäätmesaadetiste määrusega on ohtlike jäätmete suhtes kehtestatud rangemad eeskirjad kui tavajäätmete suhtes.

Igasugune ohtlike jäätmete väljavedu mujale kui OECD riikidesse ja kõrvaldamiseks määratud jäätmete väljavedu mujale kui ELi/EFTA liikmesriikidesse on keelatud (jäätmesaadetiste määruse artiklid 34 ja 36). Kõnealuse määruse kohase ohtlike jäätmete OECDst väljapoole vedamise keeluga rakendatakse ÜRO Baseli konventsiooni 1995. aasta väljaveokeeldu. Tavajäätmeid võib väljapoole OECD-d vedada taaskasutuseks tingimusel, et jäätmeid käideldakse keskkonnaohutul viisil, st viisil, mis on laias laastus samaväärne ELis kohaldatavates eeskirjades sätestatuga².

ELis on kõigil taaskasutamiseks ettenähtud jäätmesaadetistel õigus vabalt liikuda³. Tavajäätmete korral ei kohaldata selliste saadetiste suhtes mingit eelnevat teatamist ja need peavad vastama ainult teabe üldnõuetele (jäätmesaadetiste määruse jaotised II–IV). Taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks määratud ohtlike jäätmete saadetiste kohta on vaja eelnevat kirjalikku teadet ja nõusolekut. Mis puudutab taaskasutamiseks määratud jäätmesaadetisi, siis võivad pädevad asutused esitada saadetiste suhtes vastuväiteid ainult jäätmesaadetiste määruse artiklis 12 sätestatud keskkonnavalastel põhjustel.

Erikohustused on kehtestatud selliste jäätmesaadetiste tagasivõtmiskohustuse kohta, mis on ebaseaduslikud või mida ei ole võimalik kavandatu kohaselt lähetada (jäätmesaadetiste määruse artiklid 22–25).

Jäätmesaadetiste määruse artikkel 50 sisaldab täitmise üldsätet, mille kohaselt sätestavad liikmesriigid käitluskohdade ja ettevõtjate kontrollimise kooskõlas direktiiviga 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv) ning liikmesriigid võivad kontrollida teedel, sadamates jm toimuvat vedu või ka hilisemat etappi, kui jäätmed on juba taaskasutus- või kõrvaldamiskohta jõudnud. Muus on kontrollimine jäetud liikmesriigi otsustada. Määruses ei ole erisätteid selle kohta, kuidas kontrollida. Selles on sätestatud vaid järgmine: „Jäätmesaadetiste kontroll sisaldab tutvumist dokumentidega, identifitseerimist ja vajaduse korral jäätmete ülevaastust.

Kuna jäätmesaadetiste määruses määratletakse kontrollinõuet üldiselt, erineb olukord liikmesriigiti väga palju. Mõni liikmesriik on välja töötanud põhjaliku ja hästitoimiva kontrollisüsteemi, millega kontrollitakse jäätmesaadetisi sadamates või jäätmetootjate ja -kogujate juures. Osal liikmesriikidel on aga jõustamisega märkimisväärseid probleeme ning jäätmevoogude juhtimiseks ja kontrollimiseks puuduvad piisavad struktuurid ja vahendid. Selle tulemusel toimub nn sadamavahetus, st ebaseaduslike jäätmete eksportijad valivad oma jäätmete väljaveoks kõige väiksema kontrolliga liikmesriigid. Kui ühes liikmesriigis nõudeid karmistatakse, viivad ebaseaduslikud eksportijad oma jäätmed teise liikmesriiki. Seega saab

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1013/2006, 14. juuni 2006, jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1).

² Jäätmesaadetiste määruse artiklid 18 ja 49 ning VII lisa. Vt ka [komisjoni määrus \(EL\) nr 674/2012, 23. juuli 2012](#), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1418/2007, mis käsitleb teatavate jäätmete väljavedu taaskasutamise eesmärgil teatavatesse OECD-välistes riikidesse.

³ Segaolemejäätmed, mis on kogutud eramajapidamistest, kaasa arvatud sealt, kus selline kogumine hõlmab teiste tootjate jäätmeid (jäätmekanne 20 03 01), on allutatud samadele sätetele kui kõrvaldamiseks ettenähtud jäätmed (jäätmesaadetiste määruse artikli 3 lõige 5). Sisseveetavate põletuskäitistesse saadetavate jäätmesaadetiste suhtes, mis on liigitatud taaskasutamiseks, kohaldatakse erieeskirju (direktiivi 2008/98/EÜ („jäätmete raamdirektiiv”) artikkel 16).

ebaseaduslikke jäätmesaadetisi tõhusalt tõkestada vaid siis, kui kontroll on kõigis liikmesriikides piisav.

Kõige problemaatilisemad ebaseaduslikud jäätmesaadetised on need, mille puhul on tegemist ohtlike jäätmetega ja jäätmetega, mis on ebaseaduslikult saadetud kaadamiseks või nõuetele mittevastavaks käitlemiseks. Jäätmete kaadamisel või nõuetele mittevastaval käitlemisel on sageli rasked tagajärjed keskkonnale ja kõrvaldamis-/töötlemissala ümbruses elavate inimeste tervisele. Kasutuselt kõrvaldatud jäätmete lekked kahjustavad ka pinnast ja vett ning tekitavad õhusaastet nt raskemetallide ja püsivate orgaaniliste saasteainete heite kaudu. Kui sihtriigi ringlussevõtustandardid ja -võimsus ei ole piisavad, eksporditakse võimalikud keskkonna- ja terviseohud maailma teistesse piirkondadesse. See aitab kaasa ka globaalsele soojenemisele ja osoonikihi kahanemisele.

Käesoleva õigusakti ettepanekuga toetatakse ja juhitakse liikmesriikide kontrolle, et avastada eespool kirjeldatud problemaatilisi ning kõrge riskiga jäätmevoogusid. Liikmesriigid viivad läbi riskianalüüse, mis hõlmavad teatavaid jäätmevoogusid ja ebaseaduslike jäätmesaadetiste allikaid ning võtavad arvesse luureandmeid, nt politseijuurdlusti ja kriminaalse tegevuse analüüse. Igal aastal valitakse kontrolli prioriteedid, mis põhinevad riskihinnangutel ja avaldatakse iga-aastastes kontrollikavades. Kavade tehakse avalikkusele kättesaadavaks. Inspektorid võtavad kontrollikavasid arvesse ja nõuavad ettepaneku vastavate sätete kohaselt tõendeid jäätmevedajatelt, keda kahtlustatakse ebaseaduslikus jäätmete väljaveos.

Ebaseaduslik jäätmevedu on tõsine ja sageli esinev probleem. Jäätmesaadetiste määrusega ettenähtud ohtlike jäätmete ja kõrvaldamiseks määratud jäätmete ekspordi keelust hiilitakse sageli kõrvale. Väljaveetavaid ohtlikke jäätmeid märgistatakse tihti kasutatud kaubana ja kõrvaldamiseks määratud jäätmeid taaskasutamisele kuuluvate jäätmetena. Seda kinnitab ühiskontroll, mille tegi keskkonnaõiguse rakendamise ja jõustamise Euroopa Liidu võrgustiku riikidevaheliste jäätmesaadetiste klaster (IMPEL-tfs) ja mida toetas komisjon. Kontrolliga sai selgeks, et ebaseaduslike jäätmesaadetiste tõttu on jäätmesaadetiste määruse nõuete rikkumise määr väga kõrge. Selle ühiskontrolli raames kontrollisid 22 liikmesriiki vahemikus oktoober 2008 kuni november 2010 vedusid teedel ja sadamates (enam kui 20 000 veokontrolli ja enam kui sada ettevõttekontrolli)⁴ ning esitasid selle kohta aruanded. Võttes arvesse selles ajavahemikus kontrollitud jäätmesaadetiste koguarvu ELis ja sellest välja (3 454) ning rikkumiste arvu (863), võib nõuete rikkumise kogumääraks hinnata 25 %.

Ühes 2011. aasta uuringus hinnati ebaseaduslike saadetiste osakaalu ELi-siseste ja EList välja veetavate jäätmesaadetiste kogumahust⁵. Uuringu tulemustest selgus, et kui ainult üks protsent jäätmesaadetiste kogumahust oleks ebaseaduslik, oleks ebaseaduslike jäätmesaadetiste üldkogus 2,8 miljonit tonni aastas.

EList väljaveetavad ebaseaduslikud jäätmesaadetised pärinevad sageli kontrollimata kogumis-, ladustamis- ja sorteerimiskohtadest, kust ebaseaduslikud käitajad jäätmed ebaseaduslikult arengumaadesse ekspordivad. Europoli 2011. aasta uuringu⁶ tulemusena selgus, et sageli kasutatakse vaheladustamiskohti jäätmete tegeliku sihtkoha varjamiseks ja selleks, et takistada õiguskaitseorganite tegevust nende ettevõtete tuvastamisel, kust jäätmed pärinevad.

⁴ IMPELi ühiskontrolli üksikasjaline aruanne on kättesaadav aadressil: <http://impel.eu/wp-content/uploads/2012/01/IMPEL-TFS-EA-II-Project-Final-report-adopted-v1-4.pdf>.

⁵ *Assessment and guidance for the implementation of EU waste legislation in Member States* (ELi jäätmeid käsitlevate õigusaktide rakendamise hindamine ja juhised), BiPRO, 16. november 2011, <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>.

⁶ Europoli „EU organised crime assessment” (ELi organiseeritud kuritegevuse hinnang), 28. aprill 2011, lk 30. <https://www.europol.europa.eu/>.

ELi loodeosas asuvatel sadamatel (Antwerpen, Hamburg, Le Havre ja Rotterdam) on oluline osa jäätmete (elektroonikajäätmed, romusõidukid, plastikud, paber ja mitmesugused ohtlikud jäätmed) väljaveos Aafrikasse ja Aasiasse. Kuna neist mitme kaudu veetakse ELi välja suur hulk jäätmeid (nii seaduslikult kui ka ebaseaduslikult), kontrollitakse nende sadamate tegevust ka sagedamini ja tõenäoliselt seepärast avastatakse seal ebaseaduslikke jäätmesaadetisi rohkem.

Jäätmesaadetiste nõuete tõhus täitmine ja kontroll ei aitaks mitte ainult vältida ebaseaduslikest jäätmesaadetistest tulenevaid tõsiseid keskkonna- ja terviseohte, vaid sellega hoitaks kokku ka märkimisväärseid kulusid ning liikmesriigid ja ettevõtjad saaksid sellest otsest majanduslikku kasu. Paremast nõuete täitmisest tulenev majanduslik kasu ilmneb selles, et ära jäävad puhastamise ja ümberpaigutamise seotud kulud. Näiteks selgus hiljutisest uuringust, et kui Rotterdami sadamas täideti nõudeid karmimalt, siis ringlussevõetud jäätmete kvaliteet paranes ja kogus suurenes, kuna jäätmed suunati seaduslike kanalite kaudu parema käitlemistehnikaga käitluskohtadesse. Tugevdatud kontrolli juurutamisega Rotterdami sadamas loodi ka 22 uut töökohta tollis, kontrollivaldkonnas ja jäätmekäitlusjaamades⁷.

Nõukogu 3. juuni 2010. aasta järeldustes kutsuti komisjoni muu hulgas üles kaaluma ELi jäätmesaadetiste määruse kohase kontrolli ja pistelise kontrollimise nõuete karmistamist. Sellest tulenevalt on komisjon hinnanud teemat üksikasjalikumalt ja kooskõlas oma mõjuhinnangute juhistega koostanud mõju eelhindamise.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Komisjon algatas 25. jaanuaril 2011 oma EUROOPA-veebisaidil veebipõhise sidusrühmade konsultatsiooni kooskõlas konsultatsioonide miinimumnõuetega. Konsultatsioon oli kõigile sidusrühmadele avatud üksteist nädalat ja kättesaadav ühtse juurdepääsupunkti kaudu internetis⁸. Konsulterimise käigus saadi 65 seisukohta kaheksateistkümnelt liikmesriigi ametiasutuselt, ühelt Euroopa Majanduspiirkonna ametiasutuselt, kahekümne viielt tööstusharu organisatsioonilt, viielt eraettevõtjalt, kahelt avalikult organisatsioonilt, kolmelt vabariiklikult ja üheteistkümnelt eraisikult⁹. Sidusrühmad avaldasid jäätmesaadetiste kontrolli käsitlevatele ELi õigusnormidele laialdast toetust (90 % vastanutest).

2012. aasta avaliku arutelu käigus VKEsid koormavate õigusaktide üle väljendati muret, et jäätmesaadetiste määrus ei ole liikmesriikide rakendamise- ja tõlgendamiserinevuste tõttu viinud jäätmete kasutamise ja ringlussevõtu ühtse turu rajamiseni ning et jäätmesaadetiste määruse ühtseks rakendamiseks tuleb rohkem pingutada, keskendudes rohkem ohtlikele jäätmetele ja vähem probleeme mitteteketavatele jäätmetele. Teiseks väljendati muret selle üle, et liikmesriikidevahelise jäätmeveo korda tuleks täiendavalt lihtsustada, jättes jäätmekäitluskohtade kontrollimise ja hindamise saadetisi vastuvõtva liikmesriigi hooleks.

⁷ Uuring „Implementation of EU waste legislation for green growth” (ELi jäätmeid käsitlevate õigusaktide rakendamine keskkonnahoidliku majanduskasvu nimel), BioIntelligence Service, 2011, <http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/study%2012%20FINAL%20REPORT.pdf>.

⁸ Sidusrühmadega konsulteerimine põhines osaliselt kahel uuringul: „Inspection requirements for waste shipments” („Jäätmesaadetiste kontrolli nõuded”), lõpparuanne, 12. august 2009, BioIntelligence <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>, ja „Environmental, social and economic impact assessment of possible requirements and criteria for waste shipment inspections, controls and on-the-spot-checks” („Jäätmesaadetiste kontrolli ja pistelise kontrollimise võimalike nõuete ja kriteeriumide keskkonna-, sotsiaalse- ja majandusliku mõju hinnang”), lõpparuanne, 4. juuni 2010, BioIntelligence SA, <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>.

⁹ <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/news.htm>.

Käesoleva jäätmesaadetiste kontrolli käsitleva õigusakti ettepaneku eesmärk on aidata tagada jäätmesaadetiste määruse ühtsem rakendamine, kehtestades kogu ELis kehtivad kontrolli miinimumnõuded, mille keskmes on problemaatilised jäätmeveod¹⁰. Jäätmesaadetiste määrusega on juba ette nähtud kõrvaldamiseks määratud jäätmete veo korruga võrreldes lihtsustatum taaskasutamiseks määratud jäätmete veo kord. Ühtlustatud kontrollimenetluste puudumine pärsib siseturu nõuetekohast toimimist jäätmesaadetiste osas. Siseturu nõuetekohane toimimine eeldab, et jäätmesaadetiste kontroll viiakse läbi tõhusalt kogu Euroopa Liidus. Praegune ebavõrdne olukord, mis tuleneb nõuete erinevast täitmisest, loob seaduskuulekatele ettevõtjatele majanduslikult ebasoodsad tingimused. Ebaseaduslike jäätmesaadetiste suur osakaal kahjustab seaduslikku jäätmekäitlust ja jäätmete kõrvaldamist. Kui jäätmesaadetiste määrust kohaldataks nõuetekohaselt kogu ELis, tugevdaks see ettevõtjate hulgas usaldust ja kindlustunnet jäätmeveosüsteemi vastu. Taaskasutus- ja jäätmekäitlussektori ettevõtjad leiaksid stiimuleid investeringuteks ja uute töökohtade loomiseks.

Jäätmekäitluskohtade *kontrollimine* on selle liikmesriigi ametiasutuste ülesanne, kus need asuvad. Lähtekoha pädev asutus peab siiski suutma *hinnata*, kuidas saadetisi vastuvõtva liikmesriigi jäätmekäitluskohas käideldakse. Näiteks võib lähtekoha asutus, olles uurinud, mis laadi jäätmetega on tegemist, otsustada, et neid ei saa saadetisi vastuvõtva liikmesriigi jäätmekäitluskohas jäätmesaadetiste määruse artiklite 11–12 kohaselt käidelda. Selline hindamine tuleb teha *enne* seda, kui saadetiis lähteriigist lahkub, muul viisil ei ole ebaseaduslike jäätmesaadetisi võimalik tõkestada. Kui jäätmesaadetis on ebaseaduslik, võib juhtuda, et lähteriik peab muu hulgas tasuma ka jäätmete tagasivõtmise arve. Seepärast ei või jäätmekäitluskohtade *hindamist* jätta ainult jäätmesaadetisi vastuvõtva liikmesriigi asutuste ülesandeks.

Käesoleva õigusakti ettepaneku mõju eelhindamises uuris komisjon mitut võimalust jäätmesaadetiste määruse kontrolli ja täitmise tugevdamiseks. Keskkonnaõiguse rakendamise ja jõustamise Euroopa Liidu võrgustiku riikidevaheliste jäätmesaadetiste klaster (IMPEL-tfs), liikmesriikide ametiasutused ja mitu sidusrühma olid hinnangu toetamiseks korraldatud uuringute ettevalmistamisega tihedalt seotud.

Hinnangust selgus, et kõige tõhusam lahendus ebaseaduslike jäätmesaadetistega seotud probleemidele on kombinatsioon ELi õigusnõuetest ja juhustest. Sellel lahendusel oleks ka kõige väiksem kogukulu ning kõige positiivsem majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju. Lahendus tooks kaasa puhastamise ja ümberpaigutamise seotud kulude ning jäätmete transiidiga seotud liikmesriikide puhul ka kaudsete kulude märkimisväärse kokkuhoiu. Lisaks saaks tööstusharu kasu õigusaktide ühtlustamisest. Suuremate jäätmekoguste suunamine seaduslike kanalite kaudu tooks kaasa optimeeritud protsessid, paremad sorteerimismeetodid ja jäätmete parema kvaliteedi. Kontrolli tugevdamise seaduslik nõue aitaks luua ka uusi töökohti ja vältida töökohtade viimist EList välja.

Mõju hindamise käigus on hinnatud ka kulusid liikmesriikidele, kus puuduvad piisavad kontrollisüsteemid (nt personali palkamise ning taristu ja kontrollide ajakohastamise kulud). Need kulud oleksid kogu ELi kohta ligi 4 miljonit eurot aastas, kuid majanduslik ja sotsiaalne kasu ületaks neid kulusid ja/või neid saaks rahastada kogutud trahvide arvelt. Mõjuhinnangu kohaselt tasuksid nõutud lisakontrollid end ära juhul, kui vähem kui 1 % kogu aasta kontrollide tulemusel tehtaks keskmise suurusega trahv.

Mõjuhinnangust leiti, et kontrolli kavandamine on ettepanud õiguslikest meetmetest kõige olulisem. Tähtsuselt teine meede probleemi lahendamiseks oleks anda liikmesriikide

¹⁰ Vt ka komisjoni teatist VKEdes peetud, ELi määrust käsitlevate TOP-10 konsultatsioonide järelemeetmete kohta.

pädevatele asutustele võimalus nõuda jäätmevedajatelt, keda kahtlustatakse ebaseaduslikus jäätmete väljaveos, tõendeid, mis võimaldavad kontrollida saadetiste seaduslikkust; sellele järgnevad jäätmetekkele eelnevate protsesside kontrollimine ja ametiasutuste koolitamine.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Käesoleva ettepaneku artikli 1 lõike 3 punktiga b muudetakse jäätmesaadetiste määruse artiklit 50, kehtestades jäätmesaadetiste kontrolli kavandamise nõuded.

Artikli 1 lõike 3 punktiga c lisatakse artiklisse 50 liikmesriikide pädevate asutuste jaoks võimalus nõuda jäätmevedajatelt, keda kahtlustatakse ebaseaduslikus jäätmete väljaveos, tõendeid, mis võimaldavad kontrollida saadetiste seaduslikkust. Sellised tõendid võivad olla seotud sellega, kas kõnealust ainet või objekti saab käsitada jäätmetena või mitte, kas saadetus on määratud taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks, milline on konkreetse jäätmekäitlusmeetodi olemus ja milliseid nõudeid kohaldatakse sihtriigi käitlemiskohas. Eesmärk on hinnata jäätmesaadetiste määruse artikli 49 järgimist.

Artikli 1 lõigetega 2 ja 4 viiakse jäätmesaadetiste määrus vastavusse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 kooskõlas komisjoni võetud kohustusega vaadata läbi regulatiivmenetlusega seotud sätted igas dokumendis, mida ta kavatseb muuta.

Käesoleva ettepaneku artiklis 2 sätestatakse, et määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ja seda kohaldatakse alates [1. jaanuarist xxxx või 1. juulist xxxx, olenevalt sellest, kumb on varasem, eeldusel et kõnealune kuupäev on vähemalt kuus kuud käesoleva määruse jõustumise kuupäevast hilisem].

4. MÕJU EELARVELE

Puudub.

5. MUU TEAVE

Ei kohaldata.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1013/2006 (jäätmesaadetiste kohta)¹³ on kehtestatud nõuded jäätmesaadetiste kohta nii ELis kui ka ELi ja kolmanda riigi vahel, et kaitsta keskkonda. Siiski on liikmesriikide pädevad asutused nõuete täitmise jälgimisel ja kontrollimisel tuvastanud puudusi, mille põhjus on muu hulgas see, et määruses puuduvad nendes küsimustes selged sätted.
- (2) Selleks et jäätmesaadetisi kontrollida ja luua ebaseaduslike saadetiste tõhusaks vältimiseks vajalikku suutlikkust, on jäätmesaadetiste kontrolli vaja hoolikalt kavandada. Määruse (EÜ) nr 1013/2006 artikli 50 kohaseid nõuete täitmise jälgimise ja kontrolli sätteid tuleks tugevdada, et tagada kontrolli korrapärane ja järjepidev kavandamine. Kavandamine peaks hõlmama mitut põhielementi, sh riskihindamine, strateegiad, eesmärgid, prioriteedid, kavandatud kontrollide arv ja liigid, ülesannete määramine, ametiasutuste vahelise koostöö vahendid ning kontrollijate koolitamine.
- (3) Üle kogu liidu kehtivad erinevad eeskirjad, mille alusel liikmesriikide pädevatel asutustel on võimalik jäätmevedajatelt nõuda tõendeid, mis võimaldavad kontrollida saadetiste seaduslikkust. Sellised tõendid võivad hõlmata küsimust, kas aine või objekt on „jätmed” määruse (EÜ) nr 1013/2006 tähenduses või kas jätmed saadetakse määruse artikli 49 kohaselt keskkonnasõbralikesse käitluskohtadesse. Artiklis 50 tuleks seepärast sätestada, et liikmesriikide pädevatel asutustel on võimalus nõuda jäätmevedajatelt, keda kahtlustatakse ebaseaduslikus jäätmete väljaveos, tõendeid, mis võimaldavad kontrollida saadetiste seaduslikkust.
- (4) Ebaseaduslikud jäätmesaadetised pärinevad sageli kontrollimata kogumis-, ladustamis- ja sorteerimiskohtadest. Seepärast tuleks selliste kohtade jaoks kehtestada kontrollinõuded.

¹¹ ELT C , , lk .

¹² ELT C , , lk .

¹³ ELT L 190, 12.7.2006, lk 1.

- (5) Lissaboni lepingu jõustumise tõttu tuleks komisjonile määrusega (EÜ) nr 1013/2006 antud volitused viia vastavusse aluslepingu artikliga 290.
- (6) Komisjonile tuleks aluslepingu artikli 290 kohaselt anda õigus võtta vastu õigusakte, et võtta vastu tehnilised ja organisatsioonilised nõuded elektroonilise andmevahetuse praktiliseks rakendamiseks. Kindlasti peaks komisjon korraldama ettevalmistava töö käigus asjakohased konsultatsioonid, sh ekspertide tasemel.
- (7) Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (8) Komisjon võib vastu võtta suunised määruse artikli 12 lõike 1 punkti g kohaldamiseks ning määruse artikli 15 kohaldamiseks, suunised pädevate asutuste vaheliseks ebaseaduslikke saadetisi käsitlevaks koostööks, lisasuunised keelte kasutamise kohta ning II jaotise menetlusnõuete täiendava selgituse nende kohaldamise kohta ühendusest, ühendusse ja läbi ühenduse toimuva jäätmete ekspordi, impordi ja transiidi suhtes.
- (9) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1013/2006 vastavalt muuta.
- (10) Selleks et liikmesriikidele ja ettevõtjatel oleks piisavalt aega määruse artikli 50 kohaselt nõutavate meetmete kohaldamiseks ette valmistada, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist [xxxx] või 1. juulist [xxxx], olenevalt sellest, kumb on varasem, eeldusel et kõnealune kuupäev on vähemalt kuus kuud käesoleva määruse jõustumise kuupäevast hilisem,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1013/2006 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 2 lisatakse punkt 36:

„36. „*korduskasutamine*” – mis tahes toiming, millega tooteid või komponente, mis ei ole jäätmed, kasutatakse uuesti sel otstarbel, milleks nad on loodud.”

2) Artiklisse 26 lisatakse lõige 5:

„5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 59 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehnilisi ja organisatsioonilisi nõudeid elektroonilise andmevahetuse praktiliseks rakendamiseks dokumentide esitamisel ja teavitamisel.”

3) Artiklit 50 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgneva:

„2. Liikmesriigid sätestavad käesoleva määrusega ettenähtud meetmete rakendamise tagamiseks lisaks muule ka käitluskohtade ja ettevõtjate kontrollimise kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid)¹⁴ artikliga 34 ning jäätmesaadetiste või nende taaskasutamise või kõrvaldamise pistelise kontrollimise.”;

b) lisatakse lõige 2a:

¹⁴ ELT L 312, 22.11.2008, lk 3.

- „2a. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused kehtestavad kontrollikavad, mille eesmärk on kontrollida vastavust käesolevale määrusele. Kavad hõlmavad asjaomase liikmesriigi kogu geograafilist ala ja neid kohaldatakse kõigi lõike 2 kohaselt korraldatud jäätmesaadetiste kontrollide suhtes, sh käitluskohtade ja ettevõtjate, maantee- ja raudteetranspordi ning sadamasaadetiste kontrollimine. Need kavad hõlmavad järgmist:
- (a) jäätmesaadetiste kontrolli strateegia ja eesmärgid, viidates vajalikele inim-, finants- ja muudele ressursidele;
 - (b) mõjuhinnang konkreetsete jäätmevoogude ja ebaseaduslike saadetiste allikate kohta, võttes arvesse luureandmeid, mis pärinevad nt politseiuuringutest või kriminaaltegevuse analüüsimisest;
 - (c) prioriteedid ja nende valimise kirjeldus, võttes arvesse strateegiaid, eesmäärke ja riskihindamist;
 - (d) teave jäätmeohust, maantee- ja raudteetranspordi ning sadamasaadetiste suhtes kavandatud kontrollide arvu ja tüübi kohta;
 - (e) ülesannete määramine kõigile jäätmesaadetiste kontrolliga seotud asutustele;
 - (f) koostöövormid kontrolliga seotud asutuste vahel ning
 - (g) kontrollijate koolitusvajadus jäätmekäitluse ja jäätmesaadetistega seotud tehniliste ja õiguslike küsimuste alal ning korrapärase koolituskavade pakkumine.

Kavad vaadatakse üle ja vajaduse korral ajakohastatakse vähemalt üks kord aastas. Ülevaatamise käigus hinnatakse, mil määral on kavade eesmärgid ja muud elemendid rakendatud.

Pädev asutus teeb kavad avalikkusele kättesaadavaks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiviga 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta¹⁵.”;

c) lisatakse lõiked 4a ja 4b:

- „4a. Selle kindlakstegemiseks, et saadetis ei sisalda jäätmeid artikli 2 punkti 1 tähenduses, võib pädev asutus:
- i) kontrollida, kas on ette nähtud saadetise asjakohane kaitse selle transpordi ning peale- ja mahalaadimise käigus toimuda võivate kahjustuste eest, ja
 - ii) nõuda ebaseaduslikuna näiva jäätmesaadetise korral, et saadetise eest vastutav isik esitaks arve ja lepingu koopia aine või objekti omandi müügi või üleandmise kohta, milles on kinnitatud, et saadetis on ette nähtud korduskasutamiseks artikli 2 punkti 36 tähenduses, ja tõendaks, et aine või objekt on täielikult kasutuskõlblik.
- 4b. Selle kindlakstegemiseks, et saadetis on määratud taaskasutamiseks kooskõlas artikliga 49, võib pädev asutus ebaseaduslikuna näiva jäätmesaadetise korral nõuda, et saadetise eest vastutav isik esitaks lepingu, tõendi või muu dokumendi, mille on allkirjastanud taaskasutuskoht ja milles täpsustatakse

¹⁵ ELT L 41, 14.2.2003, lk 26.

sihtriigi taaskasutuskohas kohaldatavad jäätmekäitlusmeetodid, tehnoloogia ja standardid.”

4) Artiklid 59 ja 59a asendatakse järgmiselt:

Artikkel 59

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 26 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 26 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 26 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusaktist teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 59a

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab direktiivi 2008/98/EÜ artikliga 39 loodud komitee.

See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Määrust kohaldatakse alates [1. jaanuarist xxxx või 1. juulist xxxx, olenevalt sellest, kumb on varasem, eeldusel et kõnealune kuupäev on vähemalt kuus kuud käesoleva määruse jõustumise kuupäevast hilisem].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*